

Date: 3rd March-2026

SUN'iy INTELLEKT ASOSIDAGI AXBOROT TIZIMLARINING JAMIYAT
RIVOJIGA TA'SIRI

Xurramova E`zozaxon Jamshiq qizi

Koson tuman 2-son texnikum talabasi

ezozaxonxurramova0@gmail.com,

<https://orcid.org/0009-0004-5549-3356>

Annotatsiya. Ushbu maqolada sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlarining jamiyat rivojiga ta'siri tahlil qilindi. Zamonaviy raqamli jamiyatda sun'iy intellekt texnologiyalarining axborotni yig'ish, qayta ishlash, tahlil qilish va boshqarish jarayonlaridagi ahamiyati yoritib berildi. Shuningdek, sun'iy intellektga asoslangan axborot tizimlarining ta'lim, sog'liqni saqlash, iqtisodiyot, davlat boshqaruvi va ijtimoiy sohalardagi qo'llanilishi hamda ularning jamiyat taraqqiyotiga ijobiy ta'siri ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanish jamiyatning barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim omil ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Sun'iy intellekt, axborot tizimlari, raqamli jamiyat, raqamli transformatsiya, avtomatlashtirish, innovatsion texnologiyalar, axborot texnologiyalari.

Аннотация. В данной статье анализируется влияние информационных систем на основе искусственного интеллекта на развитие общества. В условиях современной цифровой среды освещается значение технологий искусственного интеллекта в процессах сбора, обработки, анализа и управления информацией. Также рассматривается применение информационных систем на основе искусственного интеллекта в сферах образования, здравоохранения, экономики, государственного управления и социальной сферы, а также их положительное влияние на общественное развитие. Результаты исследования показывают, что эффективное использование технологий искусственного интеллекта является важным фактором обеспечения устойчивого развития общества.

Ключевые слова: искусственный интеллект, информационные системы, цифровое общество, цифровая трансформация, автоматизация, инновационные технологии, информационные технологии.

Abstract. This article analyzes the impact of artificial intelligence-based information systems on the development of society. In the context of the modern digital society, the importance of artificial intelligence technologies in the processes of data collection, processing, analysis, and management is highlighted. The application of artificial intelligence-based information systems in education, healthcare, economics, public administration, and social sectors, as well as their positive influence on societal development, is also examined. The research results indicate that the effective use of artificial intelligence technologies is a key factor in ensuring the sustainable development of society.

Keywords: artificial intelligence, information systems, digital society, digital transformation, automation, innovative technologies, information technologies.

Date: 3rd March-2026

Hozirgi globallasuv va raqamli transformatsiya sharoitida jamiyat rivoji axborot texnologiyalarisiz tasavvur etib bo'lmaydi. Ayniqsa, sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining jadal rivojlanishi axborot tizimlarining imkoniyatlarini keskin kengaytirmoqda. Sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlari katta hajmdagi ma'lumotlarni tezkor va aniq qayta ishlash, tahlil qilish hamda qaror qabul qilish jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini bermoqda [5,6].

Bugungi kunda sun'iy intellekt texnologiyalari jamiyatning deyarli barcha sohalariga kirib bormoqda. Shu sababli sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlarining jamiyat rivojiga ta'sirini ilmiy jihatdan o'rganish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlari - bu ma'lumotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va tahlil qilish jarayonlarida intellektual algoritmlardan foydalanadigan tizimlardir. Ushbu tizimlar mashinaviy o'rganish, neyron tarmoqlar, tabiiy tilni qayta ishlash va ekspert tizimlari kabi texnologiyalarga tayanadi.

Bunday tizimlar inson omiliga bog'liqlikni kamaytiradi, qarorlar qabul qilishda aniqlik va tezkorlikni oshiradi hamda resurslardan samarali foydalanishni ta'minlaydi. Sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlari ta'lim sohasida o'quv jarayonlarini individuallashtirish, bilimlarni baholash va masofaviy ta'limni rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda [1-4]. Sog'liqni saqlash sohasida diagnostika jarayonlarini avtomatlashtirish, kasalliklarni erta aniqlash va tibbiy ma'lumotlarni tahlil qilishda sun'iy intellekt keng foydalanilmoqda. Iqtisodiyot va biznes sohalarida esa SI asosidagi axborot tizimlari moliyaviy tahlil, prognozlash, marketing va boshqaruv jarayonlarining samaradorligini oshirmoqda. Davlat boshqaruvida esa elektron hukumat tizimlari orqali aholiga xizmat ko'rsatish sifati yaxshilanmoqda. Sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlari jamiyatda innovatsion muhitni shakllantiradi, mehnat unumdorligini oshiradi va ijtimoiy muammolarni hal etishga yordam beradi. Shu bilan birga, ushbu texnologiyalar axborot xavfsizligi, axloqiy va huquqiy masalalarni ham keltirib chiqaradi. Shuning uchun sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishda muvozanatli va ilmiy asoslangan yondashuv talab etiladi.

Xulosa qilib aytganda, sun'iy intellekt asosidagi axborot tizimlari jamiyat rivojida muhim strategik ahamiyatga ega. Ular axborot bilan ishlash samaradorligini oshiradi, raqamli jamiyatni shakllantirishga xizmat qiladi va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Kelajakda ushbu texnologiyalarni yanada rivojlantirish va ularni jamiyat ehtiyojlariga moslashtirish dolzarb vazifalardan biri bo'lib qoladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Russell S., Norvig P. Artificial Intelligence: A Modern Approach. - New Jersey: Prentice Hall, 2021. - 1132 p.
2. Kaplan A., Haenlein M. Siri, Siri, in my hand: Who's the fairest in the land? // Business Horizons. - 2019. - Vol. 62. - № 1. - P. 15-25.
3. Floridi L. The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality. - Oxford: Oxford University Press, 2018. — 256 p.

Date: 3rd March-2026

4. Hazratova H.N. Provision of some mineral substances to primary school students // Universum: химия и биология Научный журнал Издается ежемесячно с ноября 2013 года Является печатной версией сетевого журнала Universum: химия и биология. 6(120) Июнь, 2024, Част 2 Москва 2024, 64-67 стр.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi. - Toshkent, 2020.
6. Karimov A.A. Axborot texnologiyalari va sun’iy intellekt asoslari. - Toshkent: Fan va texnologiya, 2022. — 280 b.

